

PODKARPACKIE
żyj i oddychaj

NARODOWY FUNDUSZ
OCHRONY ŚRODOWISKA
i GOSPODARKI WODNEJ

Kontrola palenisk w praktyce

7 – 16.10-2025 r.

Projekt: Skuteczne wdrożenie programu ochrony powietrza dla województwa podkarpackiego z uwzględnieniem problemu ubóstwa energetycznego: "Podkarpackie – żyj i oddychaj" realizowany jest przy dofinansowaniu z programu LIFE Unii Europejskiej oraz ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie. LIFE22-IPE-PL-LIFE Podkarpackie

Andrzej Ryś

Wprowadzenie do kontroli palenisk

Skuteczna kontrola palenisk jest kluczowym elementem w walce z zanieczyszczeniem powietrza.

Jej celem jest zapewnienie przestrzegania przepisów antysmogowych oraz eliminacja nielegalnego spalania odpadów, które znacząco wpływa na jakość powietrza i zdrowie mieszkańców.

Warto przy tym pamiętać, że każda interwencja to także bezpośrednia okazja do edukacji i podnoszenia świadomości ekologicznej mieszkańców.

Podstawy prawne

Ustawa Prawo ochrony środowiska

Podstawowym aktem prawnym regulującym kontrolę indywidualnych urządzeń grzewczych jest Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska. Artykuł 379 ust. 1 nakłada obowiązek kontroli przestrzegania przepisów o ochronie środowiska przez organy administracji publicznej.

Organy odpowiedzialne za kontrolę

Marszałek województwa, starosta oraz wójt, burmistrz czy prezydent miasta są odpowiedzialni za sprawowanie kontroli. Kontrole prowadzone są przez urzędników i strażników miejskich lub gminnych, którzy działają na podstawie upoważnienia.

Programy ochrony powietrza

Obowiązek prowadzenia kontroli zapisany jest w Programach ochrony powietrza (POP), które definiują cele i metody działania w zakresie ochrony jakości powietrza. Niewykonanie planowanych kontroli może skutkować nałożeniem kar finansowych na gminy.

Podstawy prawne

UPOWAŻNIENIE NR 88/2017
PREZYDENTA MIASTA KRAKOWA
Z DNIA 6 września 2017r.

do sprawowania w imieniu
Prezydenta Miasta Krakowa
kontroli w zakresie ochrony
środowiska

- 2) przeprowadzania badań lub wykonywania innych niezbędnych czynności kontrolnych;
- 3) żądania pisemnych lub ustnych informacji oraz wzywania i przesłuchiwanie osób w zakresie niezbędnym do ustalenia stanu faktycznego;
- 4) żądania okazania dokumentów i udostępnienia wszelkich danych mających związek z problematyką kontroli.

§ 2.

Niniejsze upoważnienie jest ważne na czas wykonywania obowiązków strażnika miejskiego Straży Miejskiej Miasta Krakowa wraz z legitymacją służbową nr 186 na terenie Gminy Miejskiej Kraków.

§ 3.

Odwołuje się upoważnienie nr 15/2012 z dn. 19.01.2012 r. Prezydenta Miasta Krakowa.

Prawa i obowiązki kontrolujących

Prawo do wstępu

Osoby przeprowadzające kontrolę mają prawo do wstępu na teren nieruchomości, w godzinach od 6:00 do 22:00, aby sprawdzić przestrzeganie przepisów.

Pobieranie próbek

Kontrolujący mogą pobierać próbki popiołu oraz paliwa do badań laboratoryjnych, aby ocenić ich zgodność z obowiązującymi normami.

Żądanie informacji

Kontrolujący mają prawo żądać pisemnych lub ustnych informacji oraz przesłuchiwanie osób, które mogą pomóc w ustaleniu stanu faktycznego kontroli.

Sporządzanie protokołu

Po zakończeniu kontroli, kontrolujący są zobowiązani do sporządzenia protokołu, który musi być podpisany przez kontrolowanego oraz kontrolującego.

Prawa i obowiązki kontrolowanych

Prawo do informacji

Osoby kontrolowane mają prawo do uzyskania informacji na temat celu i zakresu kontroli oraz przepisów prawnych, które upoważniają do jej przeprowadzenia.

Obowiązek udostępnienia dostępu

Kontrolowany jest zobowiązany do umożliwienia kontrolującemu wstępu na teren nieruchomości oraz do współpracy podczas przeprowadzania kontroli.

Prawo do zastrzeżeń

Osoba kontrolowana ma prawo wnosić zastrzeżenia do protokołu kontroli, a także żądać jego podpisania oraz otrzymania jednej kopii.

Obowiązek przedstawienia dokumentów

Kontrolowany ma obowiązek okazania dokumentów związanych z przedmiotem kontroli, takich jak zaświadczenia o klasie kotła lub świadectwa jakości paliwa.

Przedmiot kontroli

Uchwała antysmogowa

- Uchwały antysmogowe regulują zasady korzystania z urządzeń grzewczych.
- Obowiązują w określonym obszarze, np. gminy lub województwa.
- Zabronione jest wykorzystywanie materiałów niskiej jakości jako paliwa.
- Celem jest poprawa jakości powietrza i ochrona zdrowia mieszkańców.

Spalanie odpadów

- Spalanie odpadów w piecach domowych jest nielegalne i podlega karze.
- Spalanie odpadów na powierzchni ziemi również jest zabronione.
- Kontrole mają na celu wykrywanie nieprawidłowości oraz zapobieganie szkodliwym praktykom.

Przedmiot kontroli

Ustawa
o utrzymaniu
czystości i porządku
w gminach

- Wyposażenie nieruchomości w pojemniki lub worki na odpady
- Utrzymanie czystości w miejscu gromadzenia odpadów
- Pozbywanie się odpadów w sposób zgodny z przepisami Regulaminu
- Płatność za gospodarowanie odpadami komunalnymi

Prawa i obowiązki kontrolowanych

Utrudnianie lub udaremnianie kontroli to przestępstwo w rozumieniu art. 225 k.k. i podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

Utrudnienie czynności kontrolnej to zawinione działanie lub zaniechanie np. właściciela obiektu, które wywołuje skutek w postaci zakłóconej realizacji czynności kontrolnej, nieudaremniające jednak przebiegu całego postępowania kontrolnego.

Udaremnienie kontroli to zawinione działanie lub zaniechanie np. właściciela obiektu, które wywołuje skutek w postaci braku możliwości rozpoczęcia kontroli lub zrealizowania celu kontroli.

4 krakow.gazeta.pl Czwartek 15 maja 2014 Gazeta Wyborcza wyborcza.pl

KRAKÓW Wydarzenia

Cyrkowe sztuczki nie pomogły

Metalowe części wyciągnęli policjanci z pieca na posesji przy ul. Prądnickiej. Okoliczni mieszkańcy od roku skarżyli się na duszący dym wydobywający się z kominów. Właściciel barykadował się przed policjantami. Interwencja udała się dopiero po wydaniu nakazu prokuratora

NASZE INTERWENCJE
12 62 95 231

Dominika Wantuch

Zaledwie kilka metrów dzieli blok przy ul. Prądnickiej od posesji przy ul. Prądnickiej 48a. Jej właściciel prowadzi firmę zajmującą się renowacją urządzeń wykorzystywanych przez wesołe miasteczka i cirk.

Wokół działki porostawiane są barakowce. W środku gąsto z zamontowanymi na dachach kominami. To z nich przez całą jesień i zimę wydobywał się duszący, gryzący dym.

Okoliczni mieszkańcy nie mogli otworzyć okien - pisał w "Wyborczej" na początku kwietnia. Dym wlatuje do ich mieszkań, wywołuje kaszel i irytację oczu. - Nie jesteśmy w stanie stwierdzić, czym tam palą. Ale co jakiś czas widzimy na działce opary, jakieś płyty, okna. Boimy się, że sąsiedzi pali odpadami i zagraża nasze zdrowie. Trudno tu wytrzymać - opowiadała jedna z mieszkanki bloku.

Dlatego mieszkańcy od 2013 r. domagali się interwencji w tej sprawie. Na miejsce przyjechała policja, straż miejska, inspektorzy z Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego. Właściciel posesji przy Prądnickiej mimo kilku wizyt służb nie otwierał bramy.

- Na widok strażników i urzędników barykadował się na swojej działce, blokuje wejście łódeczkami i nie pozwala na przeprowadzenie kontroli tego, co jest spalane w piecach. Nie ma z nim żadnej dyskusji - mówi Marek Anioł, rzecznik straży miejskiej. Także PINB do niedawna mógł oglądać posesję jedynie z zewnątrz, bo właściciel nieruchomości nie stawiał się na wyznaczone kontrole.

Na początku tego roku sprawa trafiła do prokuratury.

W ubiegłym tygodniu, po kilkakrotnych nieskutecznych kontrolach, prokurator wydał nakaz przeszukania działki. Z kontrolą policjanci czekali do dnia, w którym z kominów unosić się będzie dym

W ubiegłym tygodniu, po kilkakrotnych nieskutecznych kontrolach, prokurator wydał nakaz przeszukania działki. Z kontrolą policjanci czekali do dnia, w którym z kominów unosić się będzie dym. - Chcieliśmy zobaczyć, jakiego rodzaju substancje są spalane w piecach. Właściciel posesji przy Prądnickiej mimo kilku wizyt służb nie otwierał bramy.

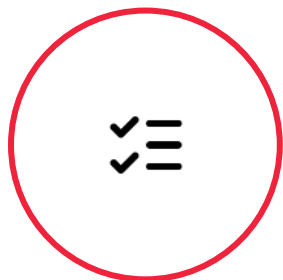
Wokół działki porostawiane są barakowce. W środku gąsto z zamontowanymi na dachach kominami. To z nich przez całą jesień i zimę wydobywał się duszący, gryzący dym

Udano się w ostatni piątek. Na miejsce przyjechała policja ze strażą miejską. Ponieważ mundurowi nie zostali wypuszczeni, wezwano straż pożarną. Strażacy bez trudu otworzyli bramę. W środku zastał mężczyźni pracującego w firmie. Został on przesłuchany.

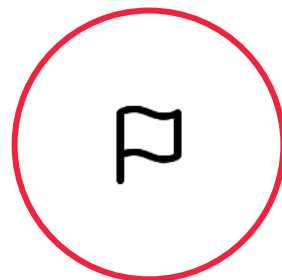
Policja zabezpieczyła prócz oraz oddała do analizy metalowe i drewniane części, które akurat znajdowały się w piecu. Policja na razie jeszcze nie wie, czy kawałki drewna to pozostałość po np. lakierowanych meblach. - Ekspertyzy wykażą, co było spalane w piecu, co mogło wyko-

nać się do powietrza wraz z dymem i czy było to szkodliwe - informuje Pacho. Za spalanie w piecu odpadów grozi grzywna do 5 tys. zł. Za utrudnianie przeprowadzenia kontroli grozi kara do trzech lat pozbawienia wolności. ■

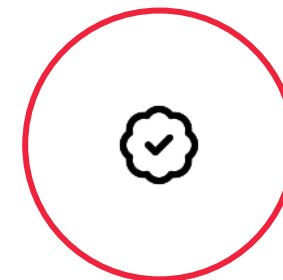
Rodzaje kontroli palenisk

Kontrole rutynowe są prowadzone na podstawie wcześniej ustalonego harmonogramu, aby systematycznie sprawdzać przestrzeganie przepisów dotyczących ochrony powietrza.

Kontrole interwencyjne są uruchamiane w odpowiedzi na zgłoszenia mieszkańców lub obserwacje strażników, dotyczące podejrzeń o nieprawidłowości w użytkowaniu urządzeń grzewczych.

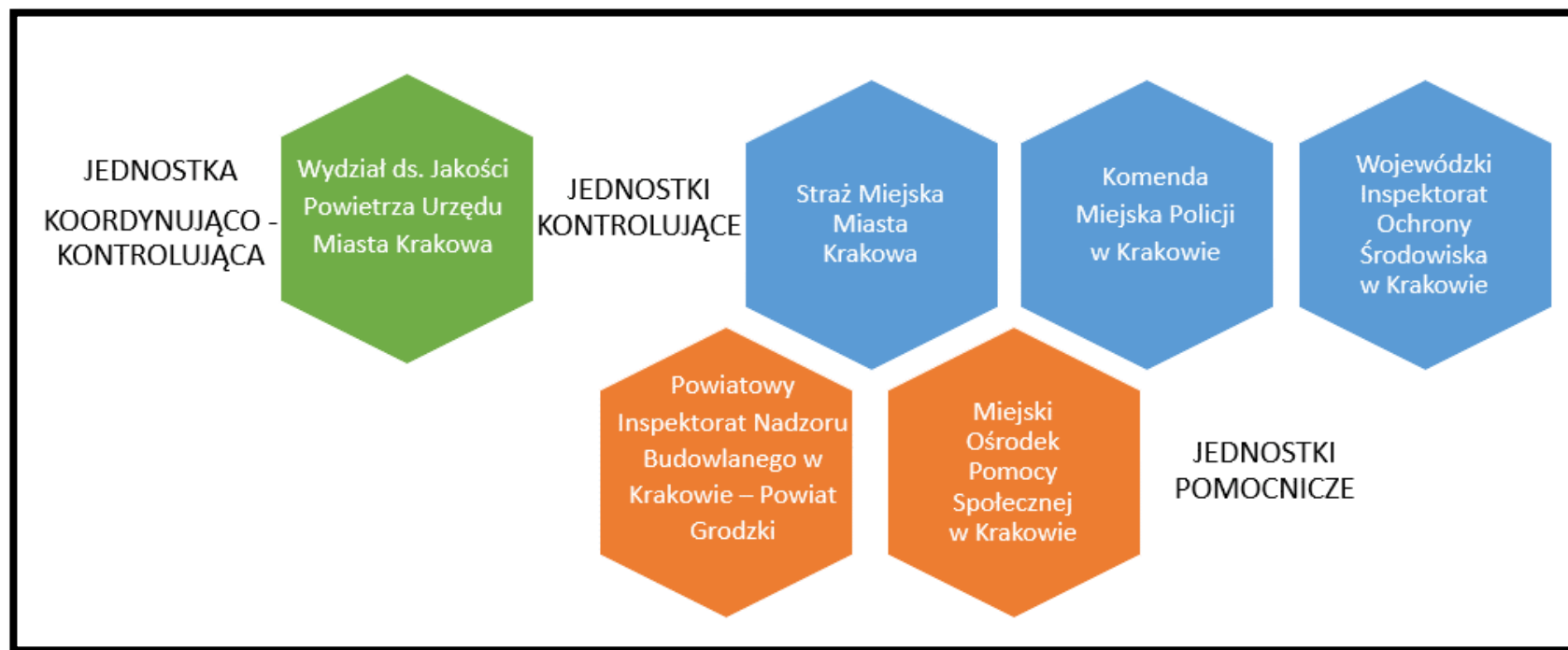

Kontrole następne (rekontrole) odbywają się po wcześniejszych kontrolach, aby upewnić się, że wszystkie zalecenia i nakazy zostały wdrożone przez kontrolowanego.

Rodzaje kontroli palenisk

PLAN KONTROLI

Opracowanie na poziomie gminy, konkretnych procedur kontrolnych, w tym planu kontroli rutynowych, który uwzględnia na przykład liczbę koniecznych do skontrolowania źródeł emisji na poszczególnych obszarach.

Warto w tym celu opierać się na bazie CEEB i bazie danych Systemu Gospodarowania Odpadami Komunalnymi

Co należy zabrać na kontrole?

1 Upoważnienie

Upoważnienie do przeprowadzania kontroli wydane przez wójta (burmistrza lub prezydenta) wraz z legitymacją służbową ze zdjęciem. zdjęciem.

2 Wzór Protokołu

Protokół kontroli wskaże najważniejsze ustalenia z kontroli.

3 Środki Ochrony Osobistej

Maska z filtrem przeciwpyłowym klasy co najmniej FFP2, rękawice rękawice chroniące przed oparzeniami, okulary ochronne, kamizelka kamizelka odblaskowa, nakrycie głowy.

4 Narzędzia

Zestaw do pobierania próbek popiołu lub opału, aparat fotograficzny, fotograficzny, latarka, szmatka, wilgotne chusteczki.

Dodatkowe Elementy

Uchwała Antysmogowa

Wydruk treści uchwały antysmogowej, fragmenty ustaw i rozporządzeń mających zastosowanie przy kontroli.

Naklejki

Naklejki na źródło ciepła z informacją do kiedy należy je wymienić zgodnie z obowiązującą uchwałą antysmogową.

Ulotki

Ulotki dotyczące dostępnych dla mieszkańców możliwości możliwości uzyskania dofinansowania do wymiany źródła ciepła i ciepła i termomodernizacji budynku.

Co warto wiedzieć przed kontrolą?

Podstawy Prawne

Kontrolujący musi wiedzieć, że ma prawo przeprowadzić kontrolę, kontrolę, a kontrolowany ma obowiązek umożliwić jej przeprowadzenie.

Uchwała Antysmogowa

Bardzo dobra znajomość uchwały uchwały antysmogowej jest niezbędna.
Wydrukować, mieć przy sobie w czasie kontroli.

CEEB

Należy sprawdzić, czy adres wskazany do kontroli widnieje w CEEB.

Przed kontrolą warto sprawdzić kontrolowany adres w wewnętrznej ewidencji - czy wcześniej korzystał np. z dofinansowania gminnego na wymianę źródła ciepła i czy dalej użytkuje zamontowane źródło ciepła.

Pomoc dla mieszkańców

Wsparcie Finansowe

Osoby w trudnej sytuacji materialnej mogą skorzystać z pomocy socjalnej.

Aktualne Ceny Paliw

Wiedza na temat aktualnych cen paliw i energii będzie niezbędna by przekonać mieszkańca do wymiany źródła ciepła.

Informacje Kontaktowe

Wskazanie miejsca gdzie mieszkaniec uzyska pomoc oraz więcej informacji (urząd gminy, doradca energetyczny, adres punktu informacyjnego czy punktu konsultacyjnego Programu Czyste Powietrze, adresy stron www itp.).

Przebieg kontroli krok po kroku

01 Przedstawienie się kontrolującego oraz
okazanie legitymacji służbowej
i upoważnienia do przeprowadzenia kontroli.

02 Wyjaśnienie celu kontroli, w tym
sprawdzenie przestrzegania uchwały
antysmogowej i zakazu spalania odpadów.

Przebieg kontroli krok po kroku

03 Przedstawienie podstawy prawnej do przeprowadzenia kontroli oraz praw i obowiązków osoby kontrolowanej

04 Ustalenie liczby indywidualnych palenisk grzewczych znajdujących się na terenie nieruchomości

05 Poproszenie o obecność przy kontroli pełnoletniego operatora urządzenia grzewczego

Przebieg kontroli krok po kroku

06 Upewnienie się czy na terenie posesji jest bezpiecznie i czy można przeprowadzić pełną kontrolę (pies!)

07 Określenie rodzajów paliw spalanych w poszczególnych paleniskach

08 Oględziny składowiska opału

09 Dokumentacja fotograficzna składowiska opału

Przebieg kontroli krok po kroku

10 Gdy spalany jest węgiel:

1. Sprawdzenie świadectwa jakości węgla i faktury zakupu węgla
2. Ocena wizualna węgla. Próba ustalenia czy paliwo spełnia wymagania Ustawy o systemie monitorowania i kontroli jakości paliw lub uchwały antysmogowej

11 Gdy spalane jest drewno:

Wykonanie pomiaru wilgotności biomasy przy użyciu wilgotnościomierza

Przebieg kontroli krok po kroku

12 Oględziny paleniska:

1. Obejrzenie paleniska (sprawdzenie zawartości komory spalania).
2. Obejrzenie popielnika.
3. Obejrzenie otoczenia kotła.

13 Stwierdzenie spalania odpadów na miejscu:

1. Wykonanie dokumentacji fotograficznej.
2. Przeprowadzenie czynności wyjaśniających prowadzących do pouczenia bądź ukarania kontrolowanego zgodnie z kodeksem wykroczeń.

Mandat karny

(zachowanie stwierdzające wykroczenie,
czas i miejsce jego popełnienia oraz
kwalifikacja prawna czynu)

MANDAT KARNY		SERIA	Df	NUMER	0326101
Na podstawie art. 95 § 1 i art. 96 § 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2018 r. poz. 475, z późn. zm.) nałożono mandat karny w wysokości:					
Zł. słownie					
kredytowany / gotówkowy / zaoczny – zaznaczyć właściwy ☐ płatność kartą lub innym instrumentem płatniczym					
(imię, nazwisko, imię ojca) lub (dane wskazujące sprawcę wykroczenia – osobę ukaraną mandatem karnym zaocznym)					
nr PESEL /...../ (nazwa i numer dokumentu, na podstawie którego ustalono tożsamość)					
(adres miejsca zamieszkania, w tym gmina i powiat)					
pouczony o prawie odmowy przyjęcia mandatu karnego przyjmuję mandat i potwierdzam jego odbiór oraz zgadzam się uiścić grzywnę w wyznaczonym terminie za popełnienie wykroczenia:					
zachowanie stanowiące wykroczenie, czas i miejsce jego popełnienia oraz kwalifikacja prawna wykroczenia					
liczba punktów:					
nr służbowy / identyfikacyjny	data: 20 r. /		stempel dzienny		
podpis funkcjonariusza	czytelny podpis osoby ukaranej		opłata podpis		

Dzielnik C – dla osoby ukaranej

- stosowanie w instalacji mułu węglowego,
- stosowanie w instalacji biomasy stałej, której wilgotność w stanie roboczym przekraczała 20 %,
- eksploataowanie instalacji niespełniającej warunków uchwały
- wbrew obowiązki nie przedstawił dokumentów potwierdzających spełnianie wymagań określonych w uchwale

co stwierdzono o godz. 10.00 w dniu 2.01.2024 r. w _____ przy ul. _____ ,
tj. o wykroczenie z art. 334 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska w związku z
uchwałą _____ Sejmiku Województwa _____

Mandat / pouczenie / wniosek ?

Usiłowanie

Art. 11 § 1 i 2 kodeksu wykroczeń

- Odpowiada za usiłowanie, kto w zamiarze popełnienia czynu zabronionego swoim zachowaniem bezpośrednio zmierza do jego dokonania, **które jednak nie następuje.**

Odpowiedzialność za usiłowanie zachodzi, gdy ustawa tak stanowi.
(np. kradzież, spożywanie alkoholu)

Przebieg kontroli krok po kroku

14 Nie stwierdzono na miejscu spalania odpadów lub nielegalnego paliwa, ale oględziny składowiska wskazują na ten proceder:

Przystąpienie do pobrania próbki popiołu z urządzenia grzewczego,

NIE POBIERAMY POPIOŁU POZA PIECEM !

Przebieg kontroli krok po kroku

15 Ocena urządzenia grzewczego pod kątem spełnienia przepisów uchwały antysmogowej:

1. Sprawdzenie dokumentacji technicznej urządzenia grzewczego.
2. Ustalenie klasy urządzenia np. na tabliczce znamionowej.
3. Sprawdzenie czy w instalacji grzewczej funkcjonuje bufor (zasobnik) ciepła.

Przebieg kontroli krok po kroku

16 W wypadku stwierdzenia kotła pozaklasowego należy:

1. Jeśli termin wymiany kotła już minął wszcząć postępowanie o wykroczenie.
2. Wskazać kontrolowanemu datę wymiany wynikającą z uchwały antysmogowej.
3. Wskazać formy wsparcia wymiany urządzenia grzewczego i pozostawić wizytówkę osoby wytypowanej w gminie do kontaktu w tej sprawie.

Przebieg kontroli krok po kroku

17 Sporządzenie protokołu z przeprowadzonej kontroli, również w CEEB

18 Odczytanie na głos treści protokołu oraz podpisanie obu egzemplarzy protokołu przez kontrolującego i kontrolowanego

PROTOKÓŁ Z KONTROLI NR

Przeprowadzonej o godzinie w dniu na terenie nieruchomości pod adresem:

I. Podstawa prawna przeprowadzenia kontroli:

- art. 9u ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2020 r., poz. 1439 z późn. zm.),
- art. 379 ust.1 – 6 oraz art. 380 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2020 r., poz. 1219 z późn. zm.),
- art. 191 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. z 2020 r., poz. 797),
- uchwała Nr XXXII/452/17 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 23.01.2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa małopolskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2017 r. poz. 787).

II. Kontrola nie została przeprowadzona z powodu:

III. Dane osoby kontrolowanej (obsługującej urządzenie grzewcze) lub innej osoby obecnej podczas kontroli:

(imię, nazwisko, PESEL)

IV. Dane osób przeprowadzających kontrolę:

(imiona, nazwiska, stanowisko)

V. Przebieg i ustalenia kontroli, w tym stwierdzone nieprawidłowości i naruszenia:

1. Urządzenia grzewcze w budynku:

Liczba urządzeń grzewczych: Typ urządzenia grzewczego:

☐ źródło poniżej klasy 3 lub brak informacji	☐ źródło klasy 5 wg normy PN-EN 303-5:2012
☐ źródło klasy 3 lub 4 wg normy PN-EN 303-5:2012	☐ źródło spełnia wymagania ekoprojektu

2. Materiały/paliwo znajdujące się w pomieszczeniu, w którym zlokalizowane jest urządzenie grzewcze:

RODO vs DODO w pracy Straży Miejskiej

Dwa reżimy prawne – jeden cel: ochrona danych

Co to jest RODO?

Pełna nazwa: Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)

Zastosowanie: Szerokie, dotyczy przetwarzania danych w celach administracyjnych, kadrowych, informacyjnych.

Przykłady:

Obsługa korespondencji pism, e-mail od mieszkańców. Przetwarzanie danych osoby zgłaszającej interwencję.

RODO vs DODO w pracy Straży Miejskiej

Co to jest DODO? lub UODOZP

Pełna nazwa: Ustawa o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości.

Zastosowanie: Wąskie, dotyczy przetwarzania danych w celach "policyjnych".

Przykłady:

Legitymowanie sprawców wykroczeń. Prowadzenie postępowań mandatowych. Analiza monitoringu w celu wykrycia sprawcy.

Złota zasada: To CEL przetwarzania danych decyduje, które przepisy należy stosować!

RODO vs DODO w pracy Straży Miejskiej

Jedna interwencja, dwa reżimy prawne:

1. Przyjęcie zgłoszenia

- **Czynność:** Dyżurny zapisuje dane osoby zgłaszającej.
- **Cel:** Administracyjna obsługa zgłoszenia.
- **Stosujemy:** RODO

2. Kontrola na miejscu

- **Czynność:** Patrol legitymuje właściciela, pobiera próbki popiołu.
- **Cel:** Wykrycie i udokumentowanie ewentualnego wykroczenia.
- **Stosujemy:** DODO

3. Zakończenie interwencji (z naruszeniem)

- **Czynność:** Strażnik nakłada mandat lub kieruje wniosek do sądu.
- **Cel:** Ukaranie sprawcy za czyn zabroniony.
- **Stosujemy:** DODO

RODO vs DODO w pracy Straży Miejskiej

Główne zasady przetwarzania danych osobowych:

- zasada przejrzystości, rzetelności i legalności,
- zasada celowości,
- zasada minimalizacji **danych**,
- zasada prawidłowości **danych**,
- zasada ograniczenia przechowywania **danych**,
- zasada integralności i poufności,
- zasada rozliczalności.

Straż gminna/miejska przetwarza dane na podstawie art. 10a ustawy o strażach gminnych

Dane należy zabezpieczyć przed dostępem osób nieupoważnionych, utratą, modyfikacją, zniszczeniem, oraz nieuprawnionym ujawnieniem.

Gorący uczynek

Bezpośrednie potwierdzenie nielegalnego spalania odpadów w indywidualnych urządzeniach grzewczych jest trudne.

Kluczowym wyzwaniem jest potrzeba uchwycenia sprawcy na tzw. „gorącym uczynku”, co w praktyce jest mało prawdopodobne.

Konieczne staje się stosowanie metod pośrednich, które choć nie pozwalają na jednoznaczne stwierdzenie aktu spalania, umożliwiają jego wykrycie z większym lub mniejszym prawdopodobieństwem, opierając się na analizie próbek i obserwacji.

Metody pośrednie

Zastosowanie metod pośrednich

- Metody pośrednie pozwalają na stwierdzenie spalania odpadów jedynie z pewnym prawdopodobieństwem.
- Wykorzystują różnorodne analizy chemiczne i wizualne oceny dymu.
- Oferują jedynie wskazówki dotyczące jakości paliwa spalającego się w urządzeniach.

Ograniczenia w potwierdzeniu spalania

- Nie można jednoznacznie potwierdzić spalania odpadów bezpośrednimi dowodami.
- Wyniki mogą być obarczone dużą subiektywnością i błędami pomiarowymi.
- Złożoność pobierania reprezentatywnych próbek w budynkach wielorodzinnych.

Wizualna ocena dymu

Opis metody wizualnej oceny dymu

- Wizualna ocena dymu polega na obserwacji barwy i gęstości dymu wydobywającego się z komina.
- Metoda ta jest technicznie wykonalna, umożliwiając szybkie i łatwe przeprowadzenie oceny.
- Obserwacja dymu może ujawnić obecność zanieczyszczeń, które mogą wskazywać na spalanie odpadów.

Subiektywność metody

- Ocena dymu jest subiektywna i zależy od doświadczenia obserwatora.
- Różne czynniki, takie jak warunki atmosferyczne, mogą wpływać na postrzeganą barwę i gęstość dymu.
- Brak standardowych kryteriów oceny może prowadzić do niejednoznacznych wyników.

Dalsze działania kontrolne

- Na podstawie wizualnych ocen dymu i odpadów paleniskowych, można zainicjować dalsze działania kontrolne, takie jak przeprowadzenie szczegółowej analizy chemicznej spalin.
- W przypadku stwierdzenia podejrzenia spalania odpadów, zaleca się przeprowadzenie inspekcji urządzeń grzewczych w celu oceny ich stanu i sposobu użytkowania.
- Zgłoszenia od mieszkańców dotyczące podejrzanych zapachów lub dymu mogą stanowić podstawę do wszczęcia postępowania kontrolnego przez odpowiednie służby.
- W przypadku potwierdzenia naruszeń, konieczne jest podjęcie działań administracyjnych, w tym nałożenie kar na sprawców nielegalnego spalania odpadów.

Nakaz usunięcia urządzenia

Procedura administracyjna nakazu usunięcia urządzenia grzewczego zaczyna się, gdy kontrola wykazuje, że urządzenie emituje nadmierne zanieczyszczenia lub nie spełnia wymogów uchwały antysmogowej. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta wydaje decyzję administracyjną, w której nakazuje usunięcie urządzenia w określonym terminie. W decyzji należy wskazać przyczyny, dla których urządzenie musi zostać usunięte, a także informacje o możliwych sankcjach za niewykonanie nakazu. Osoba kontrolowana ma prawo odwołać się od decyzji do wyższej instancji administracyjnej, co jednak nie wstrzymuje wykonywania nakazu, chyba że organ odwoławczy postanowi inaczej.

Zastosowanie technologii w kontrolach

Drony w kontroli palenisk

Drony są wykorzystywane do monitorowania emisji zanieczyszczeń powietrza. Umożliwiają szybkie identyfikowanie źródeł dymu i potencjalnych naruszeń przepisów antysmogowych.

Wilgotnościomierze

Wilgotnościomierze pozwalają na dokładną ocenę wilgotności paliw, co jest kluczowe dla przestrzegania uchwał antysmogowych. Badanie wilgotności drewna i węgla jest istotne w zapobieganiu spalaniu materiałów niskiej jakości.

Systemy monitorowania jakości powietrza

Zastosowanie stacji monitorujących jakość powietrza w czasie rzeczywistym wspiera działania kontrolne. Umożliwia analizę danych i podejmowanie decyzji na podstawie bieżących informacji.

Aplikacje mobilne dla kontrolerów

Aplikacje mobilne pozwalają kontrolerom na łatwe rejestrowanie wyników kontroli, dokumentowanie przypadków naruszeń i szybki dostęp do przepisów prawnych oraz wytycznych.

Dronem w Smog

1

Zwiadowca

Dron pomaga w namierzaniu źródeł dymu.
dymu.

2

Analiza

Dron pobiera i analizuje próbki dymu.

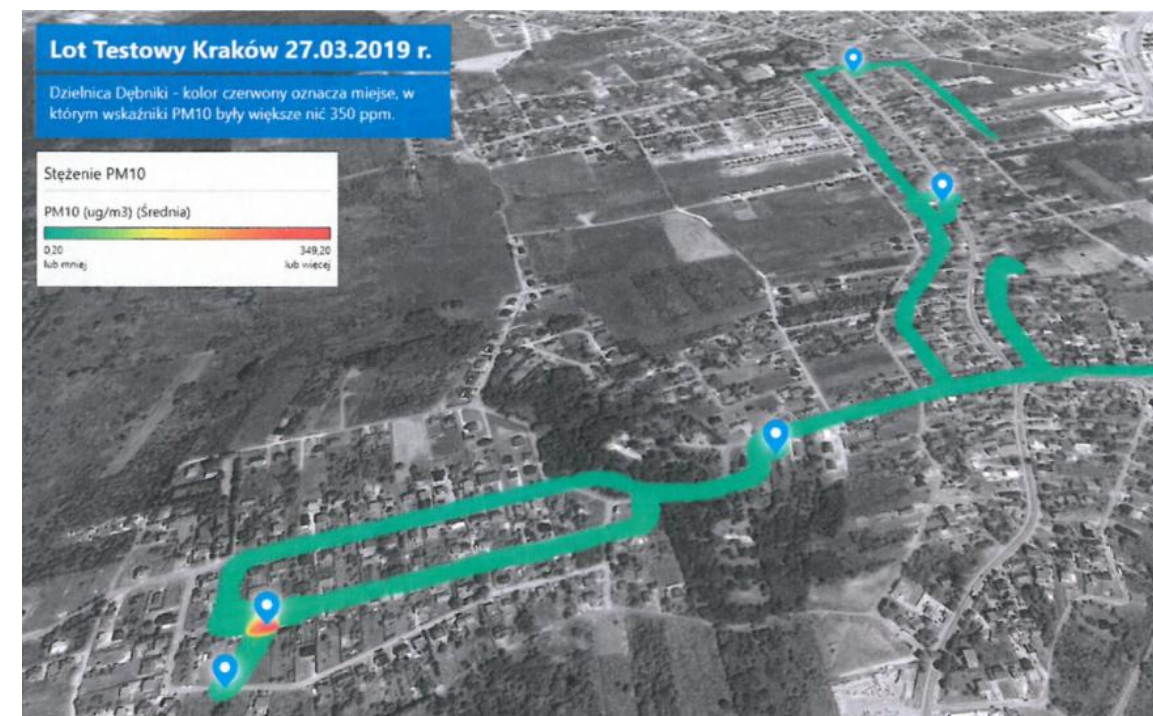
3

Kontrola

Kontrolujący mogą podjąć decyzję o wejściu
wejściu na teren posesji i kontroli paleniska.
paleniska.

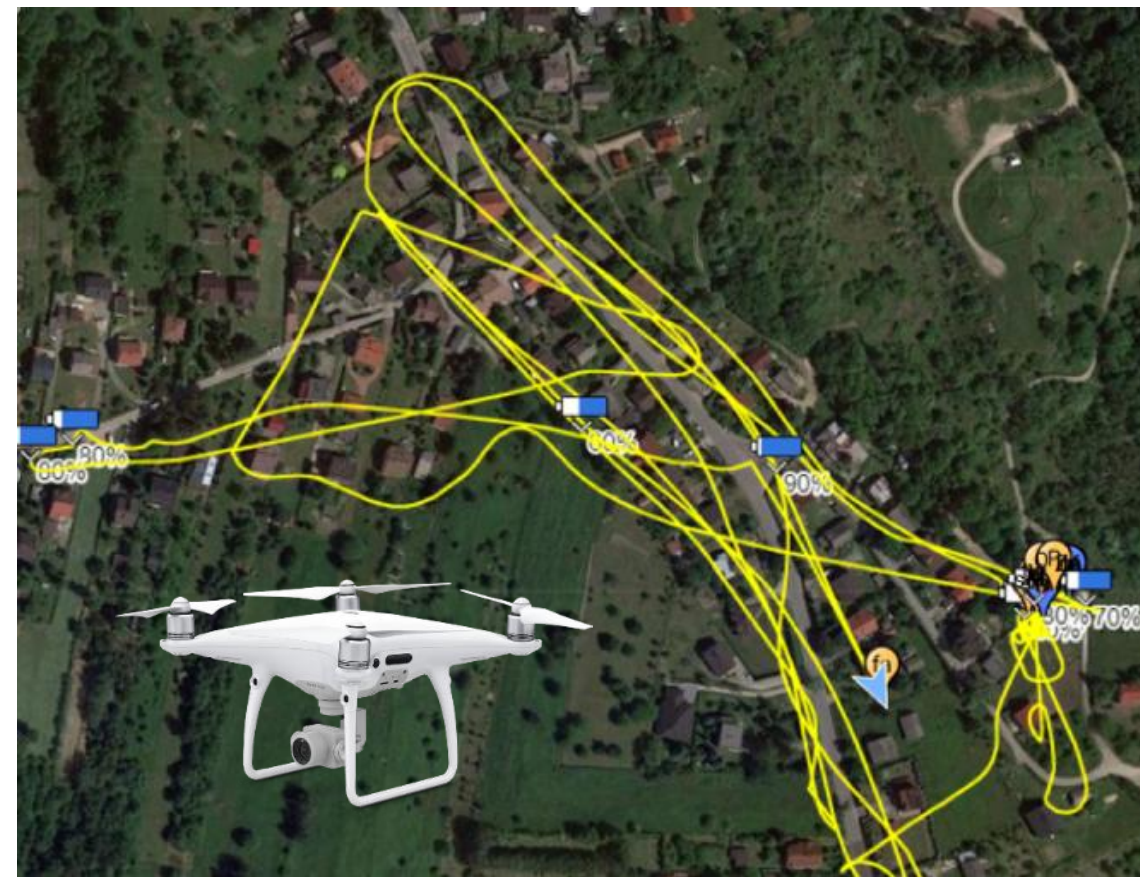
Wykorzystanie technologii w kontrolach

- Drony umożliwiają szybkie lokalizowanie źródeł dymu, co pozwala na skuteczniejsze przeprowadzanie kontroli palenisk.
- Dzięki zastosowaniu dronów można monitorować większe obszary w krótszym czasie, co zwiększa efektywność działań kontrolnych.
- Drony mogą być wyposażone w kamery termograficzne, które pomagają zidentyfikować nieprawidłowości w temperaturze komina, co może wskazywać na spalanie odpadów.
- Analiza danych z dronów pozwala na dokładne mapowanie obszarów z wysokim poziomem zanieczyszczeń, co ułatwia planowanie dalszych działań.
- Technologia dronowa wspiera współpracę z innymi służbami, takimi jak straż miejska czy inspekcja ochrony środowiska, w celu szybszej reakcji na przypadki nielegalnego spalania.

Wykorzystanie urządzeń technicznych

Loty należy wykonywać zgodnie z zasadami
Prawa Lotniczego oraz RODO (zdjęcia, filmy)

Rozliczalność kontroli

Dron w Katowicach latał nad kominami i szukał gdzie spalają śmieci. 3 dzielnice z największą ilością odczytów, okazały się fałszywe

AM

14 marca 2024

Tutaj warto się zastanowić, czy korzystanie z drona ma sens, skoro odczyty drona różnią się od faktycznych ustaleń strażników. O koszty wykorzystania drona zapytaliśmy w Urzędzie Miasta Katowice, na odpowiedzi czekamy.

infokatowice.pl

Podstawy Pilotowania Dronów zgodnie z Prawem

Loty w Scenariuszu Standardowym STS-01 (kategoria szczególna):

Scenariusz STS-01 przeznaczony jest dla operacji o średnim ryzyku, które nie mieszczą się w ramach kategorii otwartej. Pozwala on na loty w zasięgu wzroku (VLOS) dronami o masie do 25 kg, również w środowisku zurbanizowanym, ale przy spełnieniu rygorystycznych warunków.

Wymagane Uprawnienia: Pilot musi posiadać certyfikat kompetencji pilota w kategorii otwartej (A1/A3) oraz ukończyć dodatkowe szkolenie teoretyczne i praktyczne zakończone egzaminem w certyfikowanym ośrodku.

Oświadczenie Operatora: Przed rozpoczęciem operacji w ramach STS-01, operator jest zobowiązany złożyć w ULC oświadczenie o zgodności operacji ze standardowym scenariuszem.

Podstawy Pilotowania Dronów zgodnie z Prawem

Dron Odpowiedniej Klasy: Do lotów w STS-01 można wykorzystywać wyłącznie drony posiadające nadaną klasę C5 (lub drony klasy C3 z odpowiednim zestawem akcesoriów).

Kontrolowany Obszar Naziemny: Kluczowym wymogiem jest wyznaczenie i zabezpieczenie na czas operacji "kontrolowanego obszaru naziemnego". Jest to obszar, nad którym będzie odbywał się lot, wraz z odpowiednim buforem bezpieczeństwa. W tym obszarze mogą przebywać wyłącznie osoby zaangażowane w operację, które zostały poinformowane o ryzyku i procedurach bezpieczeństwa.

Maksymalna Wysokość Lotu: Podobnie jak w kategorii otwartej, maksymalna wysokość lotu wynosi 120 metrów nad ziemią.

Zakazy: W ramach STS-01 zabronione jest przewożenie materiałów niebezpiecznych oraz zrzucanie jakichkolwiek przedmiotów.

Nowelizacja Prawa Lotniczego wprowadziła również system kar finansowych za naruszenia przepisów, które mogą sięgać nawet kilkunastu tysięcy złotych.

Podstawy Pilotowania Dronów zgodnie z Prawem

Kontrolowany Obszar Naziemny to precyzyjnie wyznaczony i zabezpieczony teren na ziemi, w którym podczas operacji dronem mogą przebywać **wyłącznie osoby zaangażowane w tę operację**. Głównym celem jego utworzenia jest ochrona osób postronnych (niezaangażowanych) przed potencjalnymi zagrożeniami, takimi jak awaria drona i jego niekontrolowany upadek.

Obszar ten składa się z trzech kluczowych stref:

A. obszar przestrzeni lotu

B. obszar przestrzeni bezpieczeństwa z granicą zewnętrzną lub granicami zewnętrznymi wykraczającymi o co najmniej 10 m poza granicę lub granice obszaru przestrzeni lotu;

C. bufor ryzyka naziemnego, który obejmuje odległość wykraczającą poza zewnętrzną granicę lub zewnętrzne granice obszaru przestrzeni bezpieczeństwa i który spełnia co najmniej następujące parametry:

Maksymalna wysokość nad ziemią	o MTOM do 10 kg	o MTOM powyżej 10 kg
30 m	10 m	20 m
60 m	15 m	30 m

Podstawy Pilotowania Dronów zgodnie z Prawem

Rynek Główny w Krakowie:

90 m wysokość lotu

4 kg waga drona

KON = 40 m (średnica koła)

Rozporządzenie wykonawcze
2019/947 w sprawie przepisów i
procedur dotyczących eksploatacji
bezzałogowych statków powietrznych

Rozdział I
UAS.STS-01.020

Straż Miejska Miasta Krakowa

Stan osobowy jednostki:

- 591 etatów
- 487 strażników
- 104 pracowników cywilnych

Kontrole środowiskowe:

- 33 Wydział Ochrony Środowiska
- 15 Referat ds. Odpadów
- 18 Referat ds. Ekologicznych

Kontrole doraźne:

- Pozostali funkcjonariusze

1 strażnik

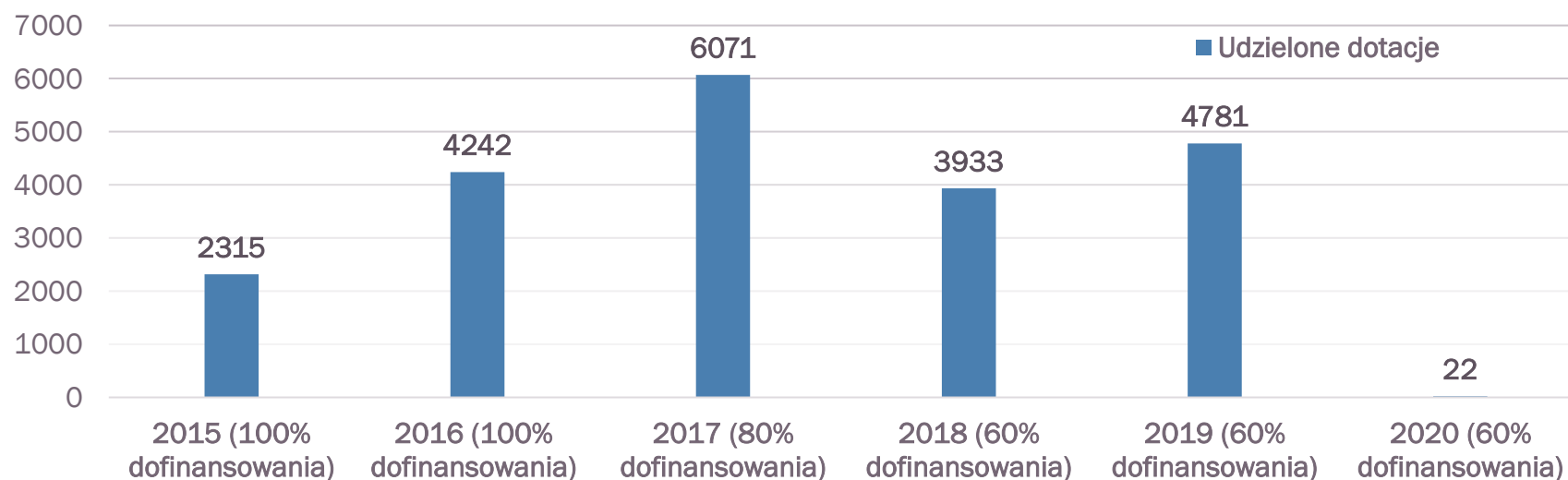

1650 mieszkańców

działania Miasta Krakowa

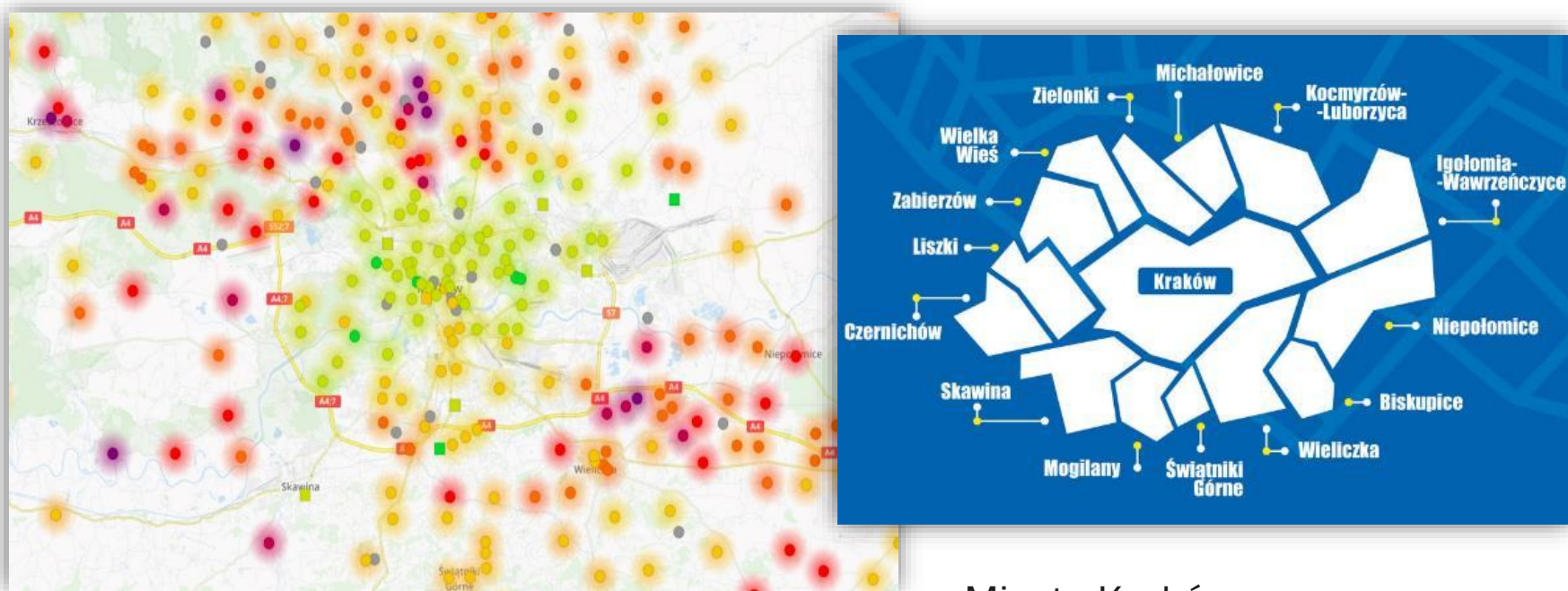
WYMIANA PALENISK STAŁYCH W LATACH 2015-2020 (zlikwidowano ponad 21 tys. palenisk)

**ŁĄCZNA KWOTA DOTACJI W LATACH
2015-2020 OK. 280 MLN ZŁ.**

działania Miasta Krakowa

„ OBWARZANEK KRAKOWSKI ”

Miasto Kraków wraz
z przyległymi gminami tworzą
Metropolię Krakowską

Współpraca z innymi służbami

Rola policji w kontrolach palenisk

- Policja wspiera kontrole palenisk w sytuacjach podejrzenia naruszenia przepisów.
- Może prowadzić czynności wyjaśniające w przypadku wykrycia wykroczeń.
- Współpraca z policją zwiększa skuteczność działań kontrolnych.
- Policja ma prawo do interwencji, gdy kontrolowany utrudnia przeprowadzenie kontroli.

Współpraca z innymi służbami

- Służby ochrony środowiska mogą dostarczyć wiedzy fachowej podczas kontroli.
- Współpraca z inspekcją ochrony środowiska umożliwia wymianę informacji o wykroczeniach.
- Edukacja i informowanie społeczeństwa o przepisach antysmogowych to wspólny cel.
- Wspólne działania zwiększają efektywność egzekwowania przepisów dotyczących ochrony powietrza.

Edukacja i Działania Informacyjne

Informowanie o Dotacjach

Rozmowa o Obowiązках

Kontrole powinny kończyć się rozmową o obowiązkach wynikających z uchwały antysmogowej i dostępnych programach dotacyjnych.

Materiały Informacyjne

Mieszkańcy powinni otrzymać materiały informacyjne, które pomogą im w wymianie starego źródła źródła ciepła.

Zadania Ekodoradcy

Ekodoradca powinien informować o informować o programach dotacyjnych, doradzać w zakresie termomodernizacji i wyboru odpowiedniego urządzenia grzewczego. grzewczego.

Organizacja Spotkań z Mieszkańcami

1 Zebrania Wiejskie

Spotkania mogą odbywać się podczas zebrań wiejskich, z rodzicami w rodzicach w szkołach lub być organizowane celowo.

2 Festyn i Imprezy Plenerowe

Atrakcyjnym sposobem na przekazywanie wiedzy jest organizacja festynów i imprez plenerowych z quizami i konkursami.

- Wrocław „zmień piec”

Informowanie o rozpoczęciu cyklu kontroli

1

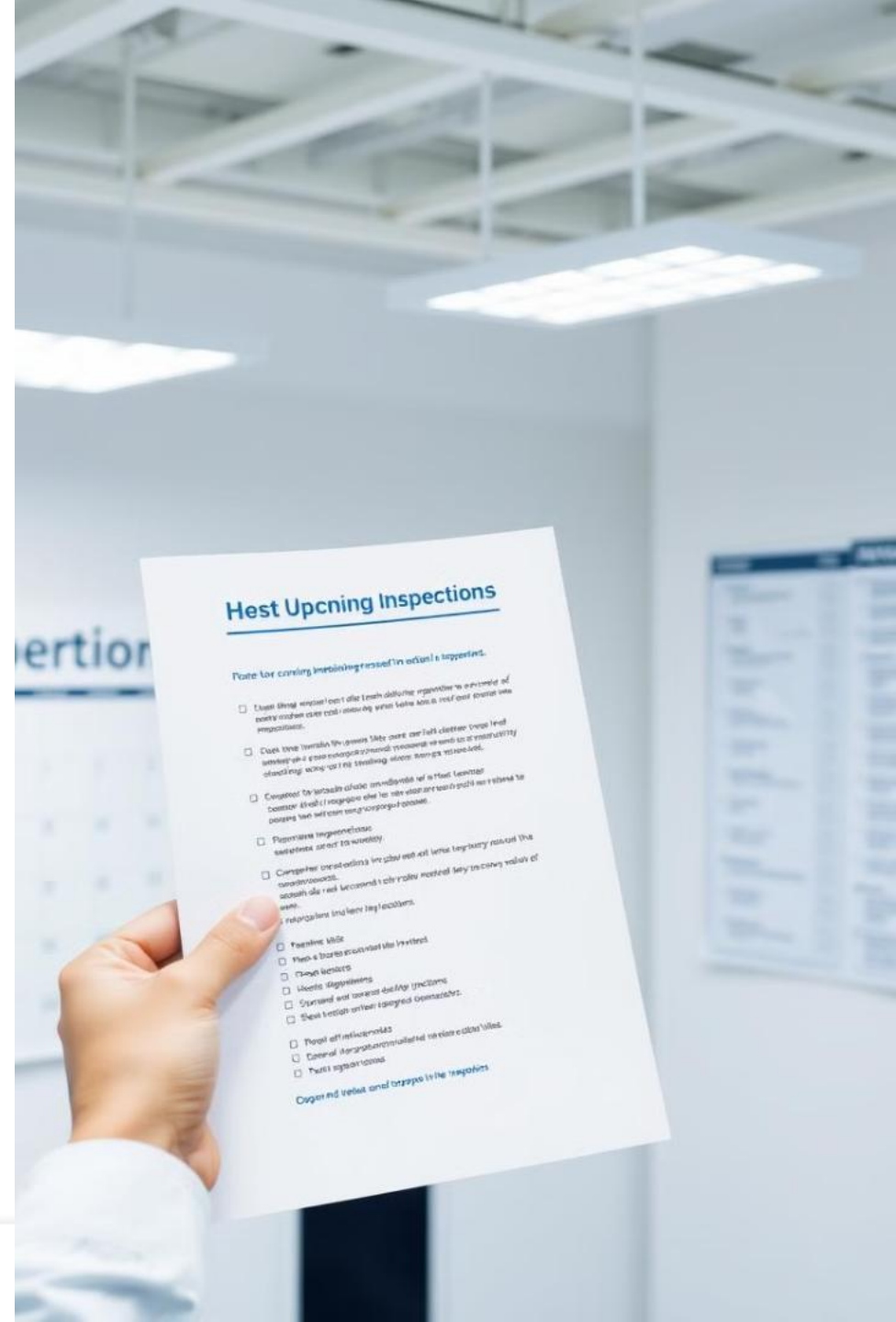
Informacje o Rozpoczęciu Kontroli

Warto przekazać mieszkańcom informacje o rozpoczęciu rozpoczęciu cyklu kontroli wraz z wypunktowaniem obowiązków.

2

Zwiększenie Świadomości

Te informacje zwiększą świadomość w kontekście odpowiedzialności i zadań, które należy wykonać.

Udostępnienie Sposobu Zgłaszania Wykroczeń

1

Nr Telefonu, Adres Mailowy

Gmina powinna podać na swojej stronie internetowej nr telefonu, adres mailowy i miejsce zgłoszenia podejrzenia spalania odpadów.

2

Aplikacje Anonimowe

W niektórych województwach funkcjonują aplikacje umożliwiające dokonywanie anonimowych zgłoszeń, np. Ekointerwencja w Małopolsce.

3

Świadomość Mieszkańców

Mieszkańcy powinni wiedzieć, gdzie mogą dokonać zgłoszenia i że nie pozostanie ono bez reakcji.

Publikacja Wyników Kontroli

Publikacja na stronie internetowej gminy

Podanie informacji do lokalnych mediów

Wywieszenie informacji na gminnej tablicy ogłoszeń

Wysoka świadomość społeczna

Mgła w mieście. Poznaniacy zgłaszali strażnikom miejskim... zadymienie

Dodano 1 godzina temu

Zdjęcie ilustracyjne | fot. Straż Miejska

I smog.

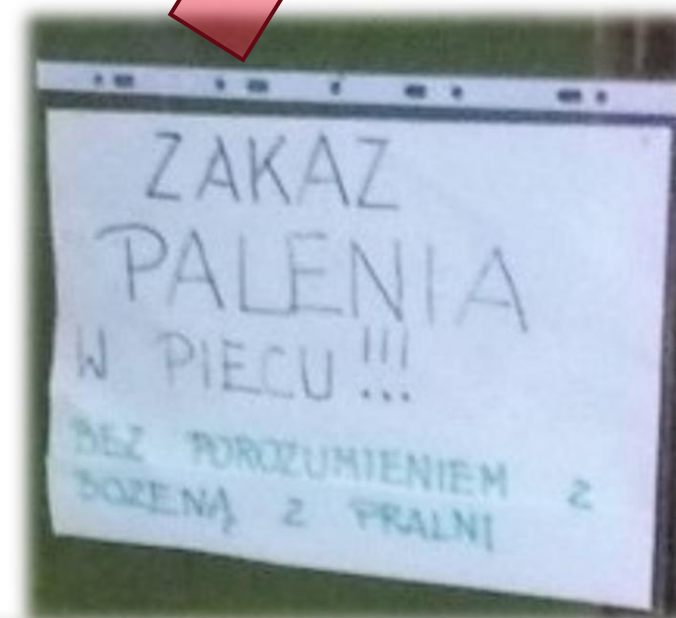
Choć już wczoraj około południa Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej wydał ostrzeżenie dla Wielkopolski przed gęstą mgłą, o czym informowaliśmy na epoznan.pl, wielu mieszkańców z niepokojem obserwowało to, co działo się za oknami. Okazuje się, że wiele osób dzwoniło nawet do strażników miejskich.

- Od wczorajszego wieczora dyżurni poznańskich strażników przyjęli kilkanaście zgłoszeń dotyczących dużego zadymienia i braku widoczności. Zgłoszenia te napływały z różnych części miasta - przekazuje Straż Miejska. - Chcielibyśmy uspokoić, że wczoraj IMGW wydał komunikat dotyczący wystąpienia gęstej mgły na terenie Poznania. Alert obowiązywał do dziś, do godziny 9.00 - dodaje.

zgłoszenia mieszkańców

Straż Miejska jak również Magistrat cyklicznie przypominają mieszkańcom o zakazach ilustrując wystąpienia przykładami zgłoszeń oraz ich realizacji

Rozwiązywanie problemów

Zrozumienie problemu

Dokładna analiza sytuacji, zidentyfikowanie źródeł problemów oraz ich przyczyn. Warto prowadzić rozmowy z mieszkańcami, aby uzyskać ich perspektywę na występujące trudności.

Współpraca z innymi służbami

Koordinacja działań z policją, strażą gminną i innymi instytucjami w celu zapewnienia wsparcia podczas kontroli. Wspólna praca zwiększa efektywność interwencji.

Edukacja i informacja

Prowadzenie działań edukacyjnych wśród mieszkańców na temat przepisów dotyczących palenisk i konsekwencji ich naruszania. Im więcej informacji, tym mniejsza liczba problemów w przyszłości.

Dokumentacja i raportowanie

Skrupulatne dokumentowanie przebiegu kontroli oraz napotkanych problemów. Opracowywanie raportów pozwala na identyfikację powtarzających się trudności i ich późniejsze rozwiązanie.

Materiały dydaktyczne

<https://powietrze.podkarpackie.pl/materialy-edukacyjne-dla-gmin>

<https://polskialarmsmogowy.pl/2022/12/kas-publikuje-poradnik-przeprowadzania-kontroli-palenisk/>

<https://powietrze.malopolska.pl/program-ochrony-powietrza/wytyczne-kontrole-palenisk/>

Wytyczne do procedury
przeprowadzania kontroli
palenisk pod kątem
przestrzegania uchwały
antysmogowej i zakazu
spalania odpadów

Zgodnie z zapisami zawartymi
w Programie ochrony powietrza dla
województwa małopolskiego z 2020 r.

MAŁOPOLSKA
W ZDROWĄJĄ ATMOSFERĘ

MAŁOPOLSKA

Urząd
Marszałkowski
Województwa
Małopolskiego

